

**KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
GARGŽDŲ PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO
2019 METŲ III KETVIRČIO FINANSINĖS VEIKLOS ATSKAITOS
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

2019 m. lapkričio 13 d.

I. BENDROJI DALIS

Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – Įstaiga), yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos iš turto ir lėšų įsteigta viešoji asmens sveikatos priežiūros ne pelno siekianti įstaiga, teikianti sveikatos priežiūros paslaugas pagal sutartis su Teritorine ligonių kasa ir kitais užsakovais.

Įstaiga savo veikloje vadovaujasi LR Konstitucija, Sveikatos priežiūros įstaigų, Viešųjų įstaigų, Sveikatos draudimo ir kitais įstatymais bei teisės aktais, o taip pat įstatais. Įstaiga įregistruota Valstybės įmonės Registrų centre 1997 m. rugsėjo mėn. 25 dieną, jos kodas 163537566. Paskutinė įtaigos įstatų redakcija įregistruoti Juridinių asmenų registre 2005 m. liepos 25 d. Įtaigos ūkiniai metai sutampa su kalendoriniais.

Įstaiga yra juridinis asmuo, ne pelno siekianti viešoji įstaiga, turinti ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą, savo antspaudą, sąskaitas banke. Įtaigos buveinė: Tiltu g. 2, LT-69137, Gargždai, Klaipėdos r. sav. Įstaiga yra ribotos turtinės atsakomybės, pagal savo prievoles atsakanti savo turtu. Įtaigos veikla neterminuota.

Pagrindinis įtaigos veiklos tikslas – gerinti Lietuvos gyventojų sveikatą, mažinti jų sergamumą, kokybiškai bei kvalifikuotai teikti medicinos paslaugas. Siekiant įvykdyti veiklos tikslus, įstaiga teikia asmens sveikatos priežiūros pirminio lygio ambulatorines sveikatos priežiūros ir greitosios medicinos pagalbos paslaugas.

Pagrindinės veiklos pajamas sudaro pajamos už teikiamas medicinos paslaugas pagal su Teritorine ligonių kasa iš anksto pasirašytas sutartis, be to dalis pajamų gaunama už medicinos paslaugas, apmokamas atskirų fizinių bei juridinių asmenų. Be pagrindinės veiklos įstaiga ataskaitiniais metais dalyvavo vykdant programas, kurios buvo finansuojamos iš valstybės ir savivaldybės biudžetų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų. Detali informacija pateikiama aiškinamojo rašto prieduose.

Įtaigos atsiskaitomosios sąskaitos yra bankuose: Luminor Bank AS ir Swedbank AB.

Vidutinis darbuotojų skaičius per ataskaitinį laikotarpį buvo 169 darbuotojai, iš jų: gydytojai – 36, slaugytojos – 79, kitas personalas teikiantis asmens sveikatos priežiūros paslaugas – 10, administracijos ir techniniai darbuotojai – 14, kitas personalas – 30.

Ataskaitiniu laikotarpiu už įtaigos veiklą buvo atsakingas vyriausiasis gydytojas Petras Serapinas.

Įstaiga neturi kontroliuojamų, asocijuotų ir kitų subjektų, filialų ar kitų panašių struktūrinių vienetų.

Įtaigos apskaita nuo 2010 m. sausio 1 d. tvarkoma vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS). Finansinių ataskaitų rinkinys už ataskaitinį laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. rugsėjo 30 d. sudarytas vadovaujantis 2007 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu Nr. X-1212. Rinkinyje nepateikta lyginamoji informacija, dėl pasikeitusių jos formavimo nuostatų, taip kaip yra numatyta šio įstatymo baigiamosiose nuostatose.

Įstaigoje buhalterinė apskaita tvarkoma kompiuterizuotai, naudojant UAB „Prorūna“ buhalterinės apskaitos programą.

2018 metais įstaiga tvarkydama buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį vadovavosi šiais teisės aktais, įskaitant jų pakeitimus:

1. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu.
2. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu.
3. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS).
4. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu.
5. Lietuvos Respublikos Viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu.
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 patvirtintomis Inventorizacijos taisyklėmis.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 179 patvirtintomis Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėmis.

Buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinė atskaitomybė sudaroma vadovaujantis šiais privalomais bendraisiais apskaitos principais (nustatytais Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme): subjekto, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, kaupimo, palyginimo, atsargumo, neutralumo ir turinio viršenybės prieš formą.

Remiantis minėtais teisės aktais yra parengta ir vyriausiojo gydytojo 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 24 patvirtinta įstaigos apskaitos politika, kuri taikoma nuo 2010 m. sausio 1 d.

Per ataskaitinį laikotarpį nebuvo keičiama apskaitos politika ir apskaitiniai įverčiai.

Taip pat per ataskaitinį laikotarpį nebuvo nustatyta esminių klaidų, kurios buvo padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose.

II. APSKAITOS POLITIKOS TAIKYMAS

1. FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

1.1. Nematerialusis turtas (P03)

Nematerialusis turtas apskaitomas vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis, nustatytais 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“. Nematerialus turtas apskaitoje pripažįstamas įsigijimo savikaina, o ataskaitose rodomas likutine verte. Į savikainą įtraukiamas PVM mokestis. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą amortizacijos skaičiavimo metodą.

1.2. Ilgalaikis materialusis turtas (P04)

Ilgalaikis turtas apskaitomas vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis, nustatytais 12 VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“. Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriamas turtas, kurio tarnavimo laikas ilgesnis nei vieneri metai, o minimali vertė yra ne mažesnė nei 500 Eur. Ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje pripažįstamas įsigijimo savikaina, o ataskaitose rodomas likutine verte. Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas taikant tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo skaičiavimo metodą. Nudėvimoji vertė nuosekliai paskirstoma per visą naudingo tarnavimo laiką.

1.3. Trumpalaikis turtas (P08)

Trumpalaikiam turtui priskiriama:

1. Atsargos;
2. Išankstiniai apmokėjimai;
3. Per vienerius metus gautinos sumos;
4. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.

1.4. Atsargos

Atsargos apskaitomos vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis, nustatytais 8-ojo VSAFAS „Atsargos“.

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo savikaina su PVM, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo savikaina.

Apskaičiuojant atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, atsargų savikainą, taikoma „pirmas į – pirmas iš“ (FIFO) atsargų įkainojimo būdą.

Kai atsargos sunaudojamos, nurašomos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolatinį atsargų rodymo apskaitoje būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu, pardavimu ar perleidimu susijusi ūkinė operacija.

Prie atsargų priskiriama vaistai, medikamentai, medicinos priemonės, kuras, degalai, tepalai, atsarginės dalys, neatiduotas naudoti ūkinis, medicininis ir kitas inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Atsargų vertė, lyginant su 2018-12-31, padidėjo 26945,57 Eur.

1.5. Išankstiniai apmokėjimai (P09)

Ateinančių laikotarpių sąnaudos – 5994,96 Eur už leidinių prenumeratą ir privalomąjį transporto priemonių draudimą. Iš viso išankstinių apmokėjimų – 5994,96 Eur.

1.6. Per vienerius metus gautinos sumos (P10)

Per vienerius metus gautinos sumos yra debitoriniai įsiskolinimai už suteiktas medicinos ir kitas paslaugas: iš Klaipėdos TLK – 392079,29 Eur, iš kitų įstaigų ir asmenų (medicininės ir kitos paslaugos) – 3817,40 Eur.

1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai (P11)

Pinigų likutis 2019-09-30 – 1174640,66 Eur.

1.8. Finansavimo sumos (P12)

Finansavimo sumos apskaitomos vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis nustatytais 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka šiame VSAFAS nustatytus kriterijus.

Finansavimo sumos – tai iš valstybės ir savivaldybės biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti įstatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima gautus arba gautinus pinigus ir kaip paramą gautą turtą, įskaitant įsigytą už simbolinį atlyginimą.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems viešojo sektoriaus subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojamos finansavimo sumos (perduotos).

Finansavimo gautos sumos ar kitas turtas yra skirtas nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti.

Gauta iš Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos – 9200,00 Eur Klaipėdos rajono vaikų profilaktinių skiepų planavimo ir apskaitos programos įgyvendinimui, Priemonių gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems asmenims įgyvendinimui – 2197,00 Eur. Nemokamai vakcinų ir medikamentų gauta už 140284,49 Eur.

1.9. Įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitomi remiantis apskaitos principais ir taisyklėmis nustatytais 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

Įsipareigojimai yra skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius, atsižvelgiant į numatomą įsipareigojimų įvykdymo laiką. Įsipareigojimai registruojami apskaitoje tik tada, kai gavus turtą ar paslaugas įstaiga prisiima įsipareigojimą atsiskaityti pinigais arba turtu.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikių skolų dalis, kuri turės būti sugrąžinta per ateinančius finansinius metus, perkeliama į trumpalaikių įsipareigojimų grupę. Trumpalaikiai įsipareigojimai yra tie, kuriuos įstaiga turės įvykdyti per vienerius metus nuo finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos.

1.10. Finansinės nuomos (lizingo) (P13, P14)

Finansinės nuomos (lizingo) ūkinės operacijos apskaitomos vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis kurios nurodytos 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

Apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas nuomos sumas, neapibrėžtus nuomos mokesčius ir pan., jei jie yra numatyti finansinės nuomos sutartyje). Palūkanos priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų ir apskaitoje yra registruojamos kaupimo principu, t. y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos mokėtinos palūkanos. Finansine nuoma (lizingu) įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai perduodant turtą nuomininkui didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui.

Informacija apie finansinės nuomos būdu naudojamo turto balansinę vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną:

Per ataskaitinius metus Įstaiga nuomuojo šį turtą:

1. Specialusis (greitosios medicinos pagalbos) automobilis VW Transporter – 3 vnt.
2. Defibriliatorius/ monitorius Lifepak 15 – 3 vnt.

Būsimų pagrindinių nuomos įmokų pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis suma, kurią numatoma sumokėti per vienerius metus, po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus, ir po penkerių metų detalizuojama pagal 19-ojo VSAFAS.

Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota 2286,18 Eur nuomos sąnaudų.

Ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis (2019-09-30) – 19280,24 Eur.

Ilgalaikiai įsipareigojimai nuo vienerių iki penkerių metų (2019-09-30) – 88486,63 Eur.

1.11. Trumpalaikiai įsipareigojimai (P17)

Prie trumpalaikių įsipareigojimų priskiriama:

Tiekėjams mokėtinos sumos – 31347,47 Eur.

Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai – 255671,64 Eur.

Atostoginių kaupimas – 253151,66 Eur.

Trumpalaikiai įsipareigojimai, lyginant su 2018-12-31, padidėjo, nes padidėjo kreditoriniai įsiskolinimai už kai kurias paslaugas, taip pat priskaičiuotas darbo užmokestis, kuris išmokamas iki kiekvieno sekančio mėnesio 10 dienos.

1.12. Grynasis turtas (P18)

Grynąjį turtą sudaro dalininkų kapitalas – 0,29 Eur.

Ištaigos sukauptas perviršis – 1693768,68 Eur, iš jų:
 Ankstesniųjų metų – 1574368,91 Eur.
 Einamųjų metų pelnas – 119399,77 Eur.

2. VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA

2.1. Finansavimo pajamos

Finansavimo pajamos pripažįstamos ir apskaitomos vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis nustatytais 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“.

Finansavimo pajamos pripažįstamos pagal kaupimo principą – gautos finansavimo sumos arba jų dalys pripažįstamos pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padarytos sąnaudos.

Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu momentu, kaip ir sąnaudos arba ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Finansavimo sumos, skirtos nematerialiajam, ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, pripažįstamos finansavimo pajamomis:

1. registruojant turto nusidėvėjimą (amortizaciją);
2. registruojant turto nuvertėjimą;
3. registruojant turto pardavimą ar perleidimą ne viešojo sektoriaus subjektams;
4. nurašant sugadintą ar dėl kitų priežasčių netinkamą naudoti turtą į sąnaudas.

Finansavimo sumos atsargoms įsigyti pripažįstamos finansavimo pajamomis:

1. perdavus ūkinį inventorių naudoti veikloje;
2. sunaudojus medžiagas ir žaliavas veikloje;
3. perdavus atsargas;
4. atsargoms nuvertėjus;
5. nurašius pripažintas nereikalingomis, netinkamomis (negalimomis) naudoti atsargas.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms kompensuoti pripažįstamos finansavimo pajamomis, kurios lygios turėtų sąnaudų sumai, tą patį mėnesį (ketvirtį), kada jos padarytos:

Valstybės biudžeto – 910,66 Eur;

Savivaldybės biudžeto – 12919,62 Eur;

Iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų – 11400,88 Eur;

Iš kitų finansavimo šaltinių – 117315,37 Eur.

2.2. Pagrindinės veiklos kitos pajamos (P21)

Pagrindinės veiklos kitos pajamos apskaitomos vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis nustatytais 10-ojo VSAFAS „Kitos pajamos“.

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos medicinos paslaugos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, kad įstaiga gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai nustatyti pajamų sumą ir kai galima patikimai nustatyti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

Pajamomis laikoma tik pačios įstaigos gaunama ekonominė nauda. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra įstaigos gaunama ekonominė nauda.

Pagrindinės veiklos pajamos apskaitomos 74 sąskaitoje. Pajamos registruojamos apskaitoje pagal išrašyta sąskaitą faktūrą ar kitą pateisinamą dokumentą. Lyginant su 2018 m. pagrindinės veiklos pajamos padidėjo 14,0 proc., o finansavimo pajamos padidėjo 39,1 proc.

Per ataskaitinius metus medicinos paslaugų pardavimo pajamų sumą sudarė:

1. Pajamos už suteiktas medicinos paslaugas, kurias apmoka Klaipėdos Teritorinė ligonių kasa – 2755355,70 Eur;

2. Pajamos už suteiktas medicinos paslaugas, kurias apmoka įvairūs fiziniai ir juridiniai asmenys – 90181,19 Eur.

2.3. Kitos veiklos kitos pajamos (P21)

Kitos veiklos pajamas sudaro apmokamos nemedicininės paslaugos (už pacientų pervežimą, transportą, dokumentų kopijavimą ir persiuntimą ir kitos), kurias apmoka įvairūs fiziniai ir juridiniai asmenys. Šios pajamos apskaitomos 77 sąskaitoje. Lyginant su 2018 m. pajamos sumažėjo, nes suteikta mažiau mokamų paslaugų.

Pajamos už suteiktas nemedicinos paslaugas, kurias apmoka įvairūs fiziniai ir juridiniai asmenys – 13048,52 Eur.

2.4. Sąnaudos (P22)

Sąnaudos apskaitomos vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis nustatytais 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo padarytos.

Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma.

Ataskaitinių metų III ketvirčio sąnaudų reikšmingiausia suma yra etatų sąraše nurodytų darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų sąnaudos – 2261131,30 Eur.

Vidutinis per ataskaitinį laikotarpį ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį darbuotojų skaičius – 169 darbuotojas.

Darbo užmokesčio sąnaudos, lyginant su 2018 m., padidėjo 14,0 proc., nes nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. vidutiniškai 10,6 proc. padidinti darbo užmokesčiai darbuotojams, taip pat kilus minimaliai mėnesinei algai nuo 2019 m. sausio 1 d.

Komunalinių paslaugų sąnaudos, lyginant su 2018 m., sumažėjo 10,6 proc.

Transporto sąnaudos, lyginant su 2018 m., sumažėjo 0,8 proc., nes mažiau remontuota transporto priemonių.

Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos, lyginant su 2018 m., padidėjo, nes daugiau darbuotojų kėlė kvalifikaciją.

Paprastojo remonto ir eksploatavimo sąnaudos, lyginant su 2018 m., padidėjo, nes reikėjo daugiau remontuoti pastatų ir medicinos įrangos.

Sunaudotų atsargų, lyginant su 2018 m., sąnaudos padidėjo 22,0 proc., nes daugiau buvo įsigyta inventoriaus, medikamentų, protezavimo priemonių, vakcinų.

Kitų paslaugų ir kitų išlaidų sąnaudos, lyginant su 2018 m., padidėjo, nes įsigyta daugiau kai kurių paslaugų.

2.5. Finansinis rezultatas

Finansinis rezultatas už 2019 m. grynasis perviršis – 119399,77 Eur.

Parengė vyriausioji buhalterė Regina Lukauskienė

Vyriausiasis gydytojas

Petras Serapinas

Vyriausioji buhalterė

Regina Lukauskienė